

Algemene beschouwing begroting 2022.

Voorzitter, nog steeds drukt Corona een belangrijke stempel op het maatschappelijk leven. Dit heeft grote gevolgen, ook voor de gemeentelijke organisatie. Onze fractie heeft waardering voor de flexibiliteit van de organisatie en de inzet voor onze gemeente.

Een structureel sluitende begroting. Een lichte stijging van de gemeentelijke lasten. Menig gemeente die daar jaloers op is. Complimenten hiervoor.

In vergelijking met de kadernota kunnen we nu extra middelen inzetten omdat het rijk toezeggingen heeft gedaan, met name voor de jeugdzorg. Bovendien zijn er volgend jaar verkiezingen en is het voor een nieuwe Raad van belang om financiële armslag te hebben voor nieuw beleid.

Voorzitter, de komende jaren staan in het teken van grote maatschappelijke problemen, zoals die voor het klimaat, de woningmarkt en de verschillen in zelfredzaamheid van burgers. Het is ontzettend belangrijk om de inwoners daarin mee te nemen. Dan is het zorgelijk om te lezen dat het vertrouwen in zowel de landelijke als de lokale overheid het laatste anderhalf jaar flink is gedaald. Uit onderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam blijkt dat het vertrouwen in de lokale overheid is gedaald van 60% in April vorig jaar, naar 37% in september j.l. Weliswaar heeft dit vooral te maken met de trage afhandeling van de toeslagenaffaire en de lange kabinetsformatie, maar duidelijk is dat gemeenten hierin worden meegezogen. Het afnemende vertrouwen in landelijke overheid slaat terug op gemeenten.

Wat kunnen we als gemeente hieraan doen?

Een van de oplossingen kan zijn om mensen in de gelegenheid te stellen hun eigen keuzes te maken. Samenleven betekent voor D66 zelf je eigen keuzes maken als dorp: met elkaar, voor elkaar. Heeten Durft is een prachtig voorbeeld hoe je Sallanders positie geeft om concrete verandering te realiseren in het eigen dorp. Groot pluspunt daarbij: het versterkt de gemeenschapszin wat zo past bij onze Sallandse cultuur. Dit willen we ook in andere dorpen voor elkaar krijgen waar meer sprake is van een oude top-down politiek: ambtenaren en raadsleden die praten over de inwoners in plaats van dat inwoners met elkaar in gesprek gaan wat het beste is voor hun dorp. In Heeten kunnen inwoners zelf schuiven met geld. Geld is hier alleen een middel. Het doel is samenleven volgens Heeten Durft: "als inwoners praten over je eigen dorp, waar je met mekaar woont en werkt: hoe gaat het, wat loopt lekker en waar maak je je zorgen over? Wat is nodig? Het geeft de kans om ook werkelijk iets te veranderen." D66 wil meer projecten zoals Heeten Durft. Wij willen dat ook de andere dorpen met elkaar tot keuzes kunnen komen. In de begroting wordt daar wel een aanzet voor gegeven, maar nog geen concrete uitwerking.

Vraag: Gaat het college daar meer op in zetten en zo ja op welke wijze, zodat ook andere kernen hiermee aan de slag kunnen?

Betrokkenheid van de burger kun je ook versterken door de burger beter mee te nemen in de plannen. Doe aan verwachtingenmanagement en maak geen onhaalbare planningen, zoals bijvoorbeeld bij de planvorming voor de Molenwijk. Het bestemmingsplan is inmiddels meer dan een jaar vertraagd. Dit geldt ook voor het nog op te stellen beheerplan openbaar groen. Neem de inwoners daar nadrukkelijk in mee. Maak duidelijk wat de verwachtingen zijn en communiceer daarover.

Voorzitter, deze weken staan de media bol van berichten over het klimaat. Vorige week vrijdag was Glasgow even in Salland en wel in het Hoftheater. De 150 deelnemers aan de Klimaatavond maakten wederom duidelijk dat inwoners betrokken zijn bij dit onderwerp en daar wat mee willen doen. De gemeente Raalte scoort op de gemeentelijke duurzaamheidsindex net een voldoende, een 6.3. Dat is al een aantal jaren zo. Hoewel dit ook het landelijk gemiddelde is vindt onze fractie dat dit beter kan en moet. De lat moet hoger. Dat hebben we al vaker uitgesproken. Ook wat betreft de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen. De investeringsvoorstellen zijn al lang door de Raad goedgekeurd, maar de uitvoering stokt. Ik begreep onlangs zelfs dat wij hier nog geen ledlampen hebben. Klopt dat? Graag hoor van het college hoe het staat met de uitvoering en of dat verhaal van die LED-lampen inderdaad klopt.

Op het gebied van duurzaamheid wil onze fractie meer aandacht voor zonnepanelen op bedrijfsdaken. In het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) zetten we als gemeente voornamelijk in op zonne-energie. Zonne-energie op bedrijfsdaken wordt gezien als zeer kansrijk. Dit geldt temeer nu het beleid voor windenergie tijdelijk on hold is gezet. Uit de benchmark 2021 “Zon op bedrijfsdaken” blijkt dat Raalte een middenpositie in Overijssel inneemt. Dat kan beter. Onze fractie is van mening dat een pro-actieve aanpak van zonne-panelen op bedrijfsdaken tot nu toe ontbreekt en dat een gestructureerde aanpak per (deel van een) bedrijfsterrein voor versnelling kan zorgen.

Daarom dienen wij, samen met de PvdA, GroenLinks, Lokaal Alternatief en BurgerBelangen deze motie in. Het dictum luidt:

Roept het college op:

- een pro-actieve gestructureerde aanpak voor zonne-energie uit te werken, waarbij per (deel van) een bedrijfsterrein de mogelijkheden in kaart worden gebracht en bedrijven, eventueel in collectief verband, overgaan tot het plaatsen van zonnepanelen;
- een plan van aanpak hiervoor in het voorjaar van 2022 aan de gemeenteraad voor te leggen.

Voorzitter, vorig jaar is onze motie voor een Beleidsplan fiets aangenomen. De behandeling van dit plan vindt plaats in december. Het valt op dat in deze begroting daarvoor op voorhand geen middelen zijn vrijgemaakt. Dat lijkt mij een gemiste kans. Dat betekent dat we dan nog een jaar moeten wachten. En als ik nu begin over de over de F35 of over de fietssnelweg naar Deventer dan verwijst de wethouder natuurlijk naar het beleidsplan fiets, dat eraan zit te komen. Mijn concrete vraag aan de wethouder is: waarom zijn er in deze begroting geen middelen vrijgemaakt voor de uitvoering van het Beleidsplan fiets?

Ook de woningmarkt heeft de volle aandacht van onze fractie. Hoe kunnen we onze starters aan een woning helpen. Die vraag staat centraal. Ook daarvoor verschijnt in december een notitie van het college. Onze fractie is zeer benieuwd welk kansen het college ziet.

Voorzitter, de gemeente krijg per 1 januari een centrale rol in de regievoering op het gebied van inburgering. Ik lees in de begroting veel goede dingen die wij gaan oppakken. Het belangrijkste lees ik echter niet terug. Hoe kunnen we de statushouder zo snel mogelijk begeleiden naar passend werk. Werk is de manier om je nuttig te voelen en geeft de ideale kans écht onderdeel te worden van de samenleving. Als een goede begeleiding naar werk ontbreekt, houden we de huidige situatie in stand waarbij statushouders van de bijstandsvoorzieningen moeten gebruik maken in plaats van waarde te kunnen zijn voor de samenleving. Door goede hulp wordt het voor nieuwkomers makkelijker hun eigen kwaliteiten in te zetten en daardoor met een positief gevoel een bijdrage leveren aan de

gemeente. Bovendien snijdt het mes aan twee kanten, gelet op de huidige krapte op de arbeidsmarkt.

Daarom dienden wij een motie in, waarvan het dictum luidt:

Roept het college op:

- extra inzet te plegen op het begeleiden van statushouders naar passend werk door de inzet van een jobcoach of op een nadere wijze hier invulling aan te geven;
- de gemeenteraad over deze aanpak in het voorjaar van 2021 te informeren.

Voorzitter, tot slot een onderwerp dat mij na aan het hart ligt. Waarom stellen wij als gemeenteraad geen burgerradsleden of Raadsopvolgers, zoals ze ook wel worden genoemd, aan. Ik heb nu ruim een jaar aan den lijve kunnen ondervinden wat het betekent om 1-pitter te zijn. En ik moet zeggen, dat valt niet mee. Om het raadswerk goed te kunnen doen heb je ondersteuning nodig. Ondersteuning van personen die daadwerkelijk mee kunnen doen en formeel daarvoor beëdigd worden en dus volwaardig mee kunnen draaien. Het is voor mij nog steeds onbegrijpelijk dat de “best bestuurde gemeente” van Nederland dit moet ontberen. Als we dit nu in gang zetten is het bij de start van de nieuwe Raad voor elkaar. In Ols-Wijhe is dat ook in een vloek en een zucht gebeurd. Daaruit blijkt dat het kan. Graag hoor ik van de andere raadsfracties hoe zij hierin staan.

Voorzitter, tot zover.

Peter Moorman

Fractievoorzitter D66 in de gemeenteraad van Raalte.